

Zaanstreek-Waterland

Aan de gemeenteraden, t.a.v. de griffie
Aan de colleges van B&W
van de gemeenten in de regio Zaanstreek-Waterland

Uw brief d.d.:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: Dir-2020-000349
Sector: Bedrijfsvoering
Behandeld door: I. Coolen
Telefoon/Mobiel nr.: 075 651 92 12
E-mail: directie@ggdzw.nl
Datum: 9 juli 2020
Onderwerp: Impact coronapandemie

Geachte raad, geacht college,

Graag informeren we u over de impact van de coronacrisis op de dienstverlening van de GGD. Ook informeren wij u over de laatste prognoses van de kosten van € 4.275.000 die de GGD naar verwachting dit jaar aan de aanpak van de coronacrisis zal besteden. Het ministerie van VWS heeft toegezegd de GGD voor de kosten van de aanpak van de coronapandemie te compenseren. In het vervolg van deze brief gaan wij hierop nader in.

Dienstverlening door de GGD

In het kader van de bestrijding van de coronapandemie is een belangrijk deel van de dienstverlening van de GGD gericht op het bestrijden van deze infectieziekte.

Voordat in ons land de eerste signalen van het coronavirus duidelijk werden, werd er achter de schermen hard gewerkt door het team Infectieziekte bestrijding. Er vond veelvuldig overleg met het RIVM, collega GGD-en en artsen infectieziekte bestrijding plaats. Dit was noodzakelijk om snel te kunnen opschalen toen de pandemie realiteit werd. Communicatie naar publiek en instellingen, het beantwoorden van vele vragen, het ondersteunen van de huisartsen in onze regio en het doen van bron- en contactonderzoek konden we snel uitvoeren.

Proactief verzorgden we informatieve zoomsessies met bestuurders van zorginstellingen, onderwijs, kinderdagverblijven. Dit werd zeer gewaardeerd.

Met ingang van april startte een coronatest drive-in in Purmerend en begin juli is een tweede test drive-in in Zaanstad operationeel geworden. Er zijn tot 1 juni, toen alleen bepaalde doelgroepen getest werden, 1280 testen door de GGD afgenomen. Vanaf 1 juni kan iedereen zich met milde klachten laten testen. In juni zijn er 4001 testen afgenomen. Dit kan uitgebreid worden naar 450 tot 600 testen per dag.

Daarnaast vindt er door de GGD bron- en contactonderzoek plaats bij mensen die positief getest zijn. Er is sprake van ongeveer 1,2% van de geteste mensen die positief op corona testen. Een bron- en contactonderzoek kost gemiddeld 8 uur.

Zowel het testen als het bron- en contactonderzoek vindt gedurende zeven dagen per week plaats.

In april en mei heeft epidemiologie een onderzoek uitgevoerd naar de beleving van inwoners tijdens de coronacrisis. Een factsheet met de resultaten vindt u onder <https://www.panel.ggdzw.nl/single-post/2020/04/22/Coronavirus>. Een herhaling van dit onderzoek heeft plaatsgevonden tussen 19 en 28 juni.

Naast de taken die verricht worden in het kader van de coronacrisis, gaat ook een groot deel van de dagelijkse dienstverlening door. De kritische dienstverleningsprocessen zijn zonder onderbreking uitgevoerd. Dit betreft de jeugdgezondheidszorg voor 0 tot 4 jarigen en zorgkinderen, Veilig Thuis, het Meldpunt & Advies Bijzondere Zorg en de bestrijding van de overige infectieziekten (TBC, SOA bij spoed). Hierbij is meer gebruik gemaakt van digitale contactmogelijkheden, zoals beeldbellen, e-consult en beveiligde chatmogelijkheden.

De jeugdgezondheidszorg voor 4 tot 18 jarigen vindt in aangepaste vorm eveneens doorgang. Zaken als contactmomenten op indicatie, school ziekteverzuim consulten, telefonische bereikbaarheid voor

Zaanstreek-Waterland

vragen worden door de GGD uitgevoerd. Ook de vaccinaties voor maternale kinkhoest voor zwangeren en de meningokokken vaccinatie voor 14 jarigen zijn uitgevoerd. In het najaar worden de overige vaccinaties weer opgestart. Daarbij zijn groepsvaccinaties niet langer mogelijk. Dit betekent dat er ongeveer 3.500 individuele vaccinaties gegeven worden.

De ontwikkeling van de kind-, volwassen- en ouderenmonitor loopt door. In het najaar voeren we deze monitors uit. De gegevens van de jeugdmonitor zijn geanalyseerd, gerapporteerd en al met veel scholen nabesproken. Projecten worden zoveel mogelijk gecontinueerd, waaronder de implementatie van de Rookvrije omgeving, de aanpak overgewicht, de ontwikkeling van een regionale dekking van een aanbod Gecombineerde Leefstijl Interventie (GLI) en de Gezonde School en Kinderopvang, ook advisering bij grote projecten zoals overlast van Schiphol en Olam lopen door. De GGD bereidt zich voor op de advisering in het kader van de Omgevingswet en formuleert adviezen voor het gemeentelijk beleid. Tevens kijken we of we de adviezen in het hitteplan in verband met corona moeten aanpassen.

Bij de Inspectie Kinderopvang en Technische Hygiënezorg zijn alle reguliere inspecties vervallen, met uitzondering van signaal gestuurd onderzoek op verzoek van de gemeente. Door middel van het inventariseren van de activiteiten in de kinderopvang (noodopvang) gedurende deze periode, houden we 'vinger aan de pols' in de branche. We zijn beschikbaar voor het beantwoorden van vragen van kinderopvangorganisaties, gemeenten en de veiligheidsregio. Nu de kinderopvang haar deuren weer heeft geopend, bereiden we ons voor op hervatting van het reguliere toezicht.

Financiële impact van de coronacrisis

De extra taken die de GGD in het kader van de coronacrisis uitvoert, zoals testen en bron- en contactonderzoek, brengen extra kosten met zich mee. Om te voorkomen dat deze kosten door de gemeenten gedragen moeten worden, vindt er intensief overleg plaats tussen het ministerie van VWS, het ministerie van Financiën, de VNG namens de gemeenten en GGD GHOR Nederland namens de GGD-en. Daaruit is een aantal afspraken voortgekomen dat de komende tijd verder uitgewerkt worden.

Het ministerie van VWS heeft toegezegd dat zij rechtstreeks aan de GGD-en alle extra directe en indirecte kosten voor coronabestrijding vergoeden, alsmede de vanwege corona gederfde inkomsten. Dit betreft inkomsten bij Reizigersvaccinatie, maar ook de Inspectie Kinderopvang waarvan de GGD alleen de daadwerkelijk uitgevoerde inspecties bij de gemeenten factureert. Niet vergoed worden apparaatskosten en personele kosten die al gedekt zijn in de begroting.

Om deze kosten en gederfde inkomsten inzichtelijk te maken, is een standaard format ontwikkeld dat door alle GGD-en gebruikt wordt. Hierin wordt op alle taakvelden van de GGD uitgevraagd wat de extra kosten en gederfde inkomsten tot 1 juni zijn, en wat de prognose is vanaf 1 juni tot eind 2020. Ook is gevraagd welke geplande uitgaven er niet gedaan zijn.

Bij de GGD is er tot 1 juni sprake van extra kosten omdat veel medewerkers die vanuit de reguliere begroting en de projecten betaald worden, in die periode zijn ingezet voor de bestrijding van de coronacrisis. Maar er zijn ook extra kosten gemaakt vanwege overwerk en bereikbaarheidsdiensten door de eigen medewerkers, heeft er extra inhuur plaats gevonden en er is sprake van laboratoriumkosten voor de testen en extra materiële kosten.

De komende maanden worden steeds meer reguliere taken van de GGD uitgevoerd, zodat de dienstverlening van de GGD per 1 september 2020 op het niveau is van voor de coronacrisis. Hierbij is er sprake van extra inzet van medewerkers omdat achterstanden ingelopen moeten worden. Per spreekuur kunnen vanwege de RIVM richtlijnen nog maar 5 kinderen gezien worden, in plaats van 9 kinderen. Het gevolg is dat er fors meer spreekuren moeten plaatsvinden. Ook de individuele

Zaanstreek-Waterland

vaccinaties meningokokken, 9-jarigen en HPV vragen een veel hogere personeelsinzet dan gebruikelijk. Dit betekent dat er meer personeelskosten en inhuur wordt uitgegeven dan begroot. Deze kosten betreffen niet de testen en de bron- en contactonderzoeken.

Het testen van iedereen met milde klachten zorgt uiteraard eveneens voor hogere uitgaven. De GGD heeft de opdracht gekregen om te zorgen voor capaciteit voor testen en bron- en contactonderzoek tot eind 2021. Hoe groot deze kosten uiteindelijk zijn, is sterk afhankelijk van het aantal mensen dat zich laat testen en het aantal positieve uitslagen. De kosten zijn geraamd op basis van de ervaringen van één maand testen en de door het RIVM gedane inschatting van het benodigde aantal testen en bron- en contactonderzoek vanaf 1 september.

De laboratoriumkosten van de testen worden door de zorgverzekeraars tot een bepaald bedrag vergoed. Mochten de daadwerkelijke laboratoriumkosten hoger liggen, dan kan de GGD ook deze extra kosten bij het ministerie van VWS vergoed krijgen. Overigens is het zo dat ook huisartsen en andere zorgaanbieders, niet zijnde ziekenhuizen, de declaraties van de laboratoriumkosten van de coronatesten die zij afnemen via de GGD moeten indienen. Dit betekent een extra administratieve taak voor de GGD. De kosten hiervan worden eveneens bij het ministerie van VWS in rekening gebracht.

In de bijlage zijn deze kosten op een rij gezet.

Met het ministerie van VWS is de afspraak gemaakt dat het ministerie, gebaseerd op de uitgevraagde prognose van de kosten, 90% van de verwachte kosten vooraf aan de GGD financiert. Het ministerie van VWS zal naar verwachting in de loop van de zomer de eerste bedragen aan de GGD overmaken. Achteraf vindt dan verrekening met daadwerkelijke kosten plaats.

Met vriendelijke groet,
namens het Algemeen Bestuur van de GGD Zaanstreek-Waterland,

H.M.M. Rotgans
voorzitter

mr. F.H.J. Strijthagen
secretaris

Zaanstreek-Waterland

Bijlage

Extra kosten aanpak coronacrisis	
Kosten t/m mei 2020	€ 350.000
Testen en bron- en contactonderzoek	€ 1.035.000
Extra kosten uitvoering reguliere dienstverlening	€ 2.300.000
Misgelopen inkomsten	€ 590.000
Laboratoriumkosten	pm
Totaal	€ 4.275.000